

‘Innovatieve dijk is beter voor milieu, natuur en veiligheid’

De dijkversterking in Nederland kan veel duurzamer.

Dat bepleit Louis de Jel uit Varik. In Tiel en West Betuwe wordt vanavond verder gepraat over de versterking van de Waaldijk tussen Tiel en Waardenburg.

Louis de Jel

Varik

Nederland staat aan de vooravond van de versterking van de rivierdijken. Waterschappen maken keuzes die de veiligheid van onze rivierdelta bepalen, maar ook het aanzien van het dijkenlandschap.

Het doel is het creëren van klimaatbestendige dijken, die voldoen aan een hoge veiligheidsnorm. Daarbij wordt zoveel mogelijk uitgegaan van traditionele dijken van grond. Een gemiste kans, want er zijn technieken die beter zijn voor milieu, natuur en toekomstbestendiger en veiliger zijn.

De voorgenomen gronddijk voldoet aan de veiligheidsnorm die de Deltacommissaris stelt. Maar veel natuur- en cultuurwaarden van het historische rivierenlandschap gaan verloren. Als bewoners van de Waaldorpen zijn wij daarom in gesprek gegaan met Waterschapsingenieurs en de Deltacommissaris. Die vinden de door ons ontwikkelde alternatieven goed en toepasbaar, maar het te krappe budget zit in de weg.

Net als iedereen willen wij veilige dijken, maar wij vinden een gronddijk geen duurzame oplossing. Bij gronddijken gaat het namelijk naast een verhoging vooral om verbreding. Dat betekent dat op locaties dijkhuizen gesloopt, tuinen vernield en oude bomen gekapt worden. Dit doet afbreuk aan het lokale draagvlak.

Daarnaast zal de aanblik van het eeuwenoude unieke natuur- en cultuurlandschap worden aangetast met logge en dikke dijken. Jammer en onnodig, want innovaties bieden een extra veilig en toekomstbestendiger alternatief: een dijk met stevig verankerde verticale constructies. Zo'n innovatieve dijk lost ook problemen van gronddijken op: erosie, kwel en piping, waardoor de dijk minder vei-

lig wordt. Zo'n innovatieve dijk biedt grote stabiliteit, terwijl dijkverbreding overbodig is. Een slanke dijk staat garant voor culturele, ecologische en sociale duurzaamheid.

Het argument tégen is dat constructies duur zijn. Dat klopt voor de materiaalkosten op korte termijn. Daar staat tegenover dat gronddijken veel onderhoudskosten vergen door slijtage als gevolg van kwel, uitspoeling en piping en door gangen gravende dieren.

Bovendien moeten ze na een tijd weer op de schop, waarbij bewoners, natuur en cultuurwaarden opnieuw worden belast. De traditionele gronddijk pakt op langere termijn heel duur uit. Met constructies kunnen daarentegen veiligere dijken

▲ Deze schuurtjes in Heesselt mogen blijven staan, maar vaak moeten gebouwen en bomen wijken voor de dijk. FOTO RAPHAËL DRENT

“**Gronddijk is een gemiste kans. Er zijn alternatieven**

– Louis de Jel

worden gemaakt die veel langer onderhoudsarm meegaan en daarom op langere termijn duurzamer zijn.

Zowel ten aanzien van de waterveiligheid als de inrichting van ons land verdient een langetermijnvisie op de rivierdijken de voorkeur boven kortetermijndenken. Daarom bepleiten wij dat politiek Den Haag zich voortdurend ‘de schop in de grond gaat’ opnieuw bezint op de aanpak van de dijkversterking. Om na een zorgvuldige kosten-batenanalyse een beslissing te nemen die in alle opzichten duurzamere rivierdijken oplevert en een waterveilige leefomgeving in een aantrekkelijk landschap garandeert.

Louis de Jel, namens het bewonersinitiatief De Ideale Rivierdijk

Kringloopwinkel Ochten krabbelt weer wat op na moeilijke periode

De kringloopwinkel van Woord&Daad in Ochten krabbelt langzaam weer op na een lastige periode in coronatijd. De klanten vinden weer steeds beter de weg naar het pand van Daadje en Co aan de Molendam.

Pouw Jongbloed

Ochten

„We bestonden in april precies vijf jaar”, vertelt voorzitter Henry van Bragt. „In de tijd van winkelen op afspraak druppelden onze klanten met mondjesmaat binnen. Nu gaat het gelukkig weer beter, op zater-

dagen staat er soms weer een korte rij voor de deur. Er kunnen vier mensen tegelijk binnen zijn.”

De kringloopwinkel opende in 2016 haar deuren. Elke week kunnen bezoekers er van woensdag tot en met zaterdag terecht. „We voorzien in een behoefte”, merkt Van Bragt op. „Mensen komen soms best van ver, maar vooral uit de gemeente Neder-Betuwe. We draaien op 20 tot 25 vrijwilligers uit Ochten, maar ook uit Opheusden, Kesteren en Dodewaard.”

Een groot gedeelte van winkelopbrengst gaat via Woord&Daad naar vakonderwijsprogramma's in India. „We hadden de laatste

maanden veel minder omzet gedraaid. En dus was er ook minder beschikbaar voor hulp. Nog altijd komt er minder binnen dan voor corona. Maar we zien gelukkig de animo wel weer toenemen.”

Van Bragt ziet ook een goedgevulde winkel met gebruikte spullen, maar er is altijd ruimte voor extra artikelen. „We hebben geen heel groot winkelloppervlak. Met grote meubelen die soms ook worden aangeboden, kunnen wij niet uit de voeten. We hebben meer behoefte aan andere zaken. Dan denk ik bijvoorbeeld aan kinderspeelgoed, boeken en keukengerei. Daar is echt altijd vraag naar.”

Promotie-app Betuwse wijnstreek jaar uitgesteld

OPHEUSDEN Regionaal Bureau voor Toerisme Rivierenland (RBT) krijgt van de gemeente Neder-Betuwe meer tijd voor de uitvoering van het project Betuwe Grand Cru, dat is bedoeld om de regio als wijnstreek extra op de kaart te zetten. Onder meer met een app.

Neder-Betuwe stelde in augustus 2020 voor dat initiatief eenmalig een bedrag van 7500 euro beschikbaar uit haar eigen Lokaal Investerings Fonds. RBT-directeur Richard de Bruin hoopte dit voorjaar al onder meer de speciale route-app Betuwe Grand Cru te lanceren. Die moet bezoekers handig wegwijs maken in Rivierenland, op zoek naar bijvoorbeeld restaurants,

wijngaarden of een goede plek om te overnachten.

Corona heeft allerlei initiatieven voor Betuwe Grand Cru vertraagd. „Van uitstel komt zeker geen afstel”, meldt De Bruin. „Organisatorisch is het in deze tijd lastig allerlei partijen bij elkaar te krijgen voor overleg. En dat willen wij wel om zaken goed in de steigers te zetten.”

Het is volgens De Bruin de bedoeling dat de app volgend voorjaar beschikbaar is. „Tegen die tijd zien wij ook betere mogelijkheden voor een introductie, omdat we mogen verwachten dat coronabeperkingen dan veel minder een rol spelen. Lekker eten in een restaurant zit er nog altijd niet in.”